

Nora van Oostrom-Streep

In de klei

Is het belangrijk als woordvoerder van een beroepsgroep zelf in dat beroep werkzaam te zijn? Handig is het in ieder geval wel. Wanneer ik aan een journalist iets moet vertellen over bijvoorbeeld een levenstestament hoef ik niet bang te zijn voor vragen die niet al van tevoren bij mij bekend zijn. Als het gaat om vragen naar de plaats van het notariaat in de samenleving, het belang van *Belehrung* of de problematiek van de *Vormerkung* is het ook fijn de materie in perspectief te kunnen plaatsen en breder te kunnen inbedden. Maar zou ik dat niet ook hebben gekund als ik bijvoorbeeld aan de universiteit zou werken en niet tevens als 'practisant' in het notariaat werkzaam zou zijn? Het schetsen van problematiek, het inbedden van vragen en het kennen van het belang van een ambt is toch niet voorbehouden aan de feitelijke beroepsbeoefenaren? Nee, zeer zeker niet, maar toch ervaar ik het als een groot voordeel juist wel die achtergrond in de praktijk te hebben.

NOTARIËLE VRAAGSTUKKEN

Hoewel ik niet meer fulltime in de praktijk werk en ook formeel geen (kandidaat-)notaris ben, ben ik nog steeds iedere dinsdag fysiek

op een van de kantoren van Nauta Dutilh aanwezig. En niet als sierplant kan ik u zeggen. Weliswaar heb ik geen kasten vol eigen dossiers, maar met mijn collega's discussieer ik volop over allerlei notariële vraagstukken. De discussies kunnen gaan over 'de tuchtrechtelijke toelaatbaarheid van het geven van een strikt digitale toelichting aan professionele partijen' of 'de mogelijkheid tot het vestigen van hypotheekrechten op onder voorwaarde gesplitste erfpachtrechten', maar ook over 'de precieze bevoegdheden van een bewindvoerder met een potentieel tegenstrijdig belang'. Hoe dan ook: het zijn 'hardcore' notariële vragen in reële dossiers en in een reële praktijk.

VERTROUWEN

Soms echter heb ik wel eigen dossiers, waarbij mij onlangs weer glashelder werd wat het notariaat voor mij zo speciaal maakt. Het betrof twee oud-cliënten voor wie ik zes jaar geleden de huwelijkse voorwaarden en testamenten had opgesteld. Omdat het contact destijds zo plezierig was geweest, kwamen zij bij mij terug en wel met een heel bijzondere casus. Een echtpaar waarmee zij al twintig jaar bevriend waren, was ongewild kinderloos en

mijn cliënten hadden besloten dat de vrouw als draagmoeder zou gaan fungeren voor haar kinderloze vriendin. Een enorme emotionele stap, met juridisch minstens zoveel haken en ogen. In een bijzondere en openhartige bijeenkomst met alle vier de betrokkenen bespraken we de wensen, mogelijkheden en onmogelijkheden en voelde ik heel nadrukkelijk het vertrouwen dat mij werd gegeven.

MOOISTE ELEMENTEN

Precies het gevoel dat ik in mijn onderwijs altijd heb beschreven als een van de mooiste elementen van de ambtsuitoefening. De tekst van de wet en de voorbeelden uit de boeken zouden mij nooit de ervaring hebben kunnen geven van het opbouwen van een vertrouwensband, het steggelen over declaraties of het werkelijk voelen van tuchtrechtelijke dilemma's (ik heb zelf ook ooit voor het 'hekje' van het hof Amsterdam gestaan en daar gelukkig gelijk gekregen). Geen universiteit bereidt je voor op volstrekt onredelijke cliënten die hun concepten binnen 24 uur op hun bureau willen hebben. Geen boek laat je voelen hoe het is om een testament op te maken voor een stervende en geen casus is zo extreem als die welke de praktijk je biedt. Precies die elementen maken dat ik nooit – ook niet in mijn tijd als hoogleraar – het echte werken in de praktijk op heb willen geven.

Terug naar de vraag aan het begin: is het belangrijk als woordvoerder in de praktijk te werken? Jazeker. Sterker nog: naar mijn mening is het noodzakelijk. En nog sterker: het is een absoluut voorrecht! ■